

Arvio | Ilta Saimaalla -esityksen lopuksi yleisökin tanssii Lappeenrannan kaupunginteatterin lämpiössä

 Saimaan Teatterin voimisteluryhmä tulkitsee numerossaan Saimaan vesistön kunnon kohenemista. Aki Loponen / Lappeenrannan kaupunki

Ilta Saimaalla -esitys juhlistaa humoristisesti yhteisöllisen kansanviihteen perinnettä.

Aida Piirainen

Tänään 16:29

Teatteri

Ilta Saimaalla

Ensi-ilta Lappeenrannan kaupunginteatterin Suurella näyttämöllä 9.3.2024

Iltaamaperinteestä ammentava esitys kokoaa ihmisiä yhteen lappeenrantalaisia yhdistävän Saimaan äärelle.

Maia Häklin ohjaama ja yhdessä **Juho Keräsen** kanssa käsikirjoitettu *Ilta Saimaalla* on osa Lappeenrannan kulttuurin unelmavuotta. Teos on saanut lähtökohtansa lappeenrantalaisilta kerätyistä Saimaaseen liittyvistä unelmista, toiveista ja muistoista.

Esitys toteutetaan yhteistyössä alueella kesäisin kiertävän Saimaan Teatterin kanssa. Ryhmän kansanteatteriin pohjaava ja sitä haastava teatterillinen ajattelu, nykykansanteatteri, näkyy esityksessä vahvasti.

Ilta Saimaalla on kunnianosoitus Suomessa kukoistaneelle seura- ja työväennäyttämöiden teatteriperinteelle. Seurojen vapaaehtoisvoimin järjestämät muun muassa laulua, näytelmiä ja runonlausuntaa sisältäneet ilmat olivat osa tätä kansan parissa valinnutta teatteri-innostusta. Myös Lappeenrannan kaupunginteatterin juuret juontavat tähän perinteeseen.

Iltaamaperinnettä mukaillen *Ilta Saimaalla* tarjoaa yksittäisiä laulunumeroita, kuvaelmia, silmänkääntötemppeja ja akrobatiaa. Esityksen itsetietoinen yliampuvuus ja kansankomedialliset piirteet ovat osuvia. Myös **Samuli Hallan** lavastus viittaa seuranäyttämöiden metsäkulissemiin tahallisen pahvisen näköisillä koivunrungoillaan.

Viihdyttämisen lisäksi esityksellä on sivistyksellisiä pyrkimyksiä, kuten iltamiin kuuluu. Esitys käy läpi valikoiden ja tyylitellen Saimaan alueen historiaa aina alueen peruskallioiden synnystä tulevaisuuteen.

Varsinainen sivistys on kuitenkin esityksen otteessa, joka huomioi erilaiset eliölajit. Ajan hengelle sopivasti työväen- tai raattiusaatteen sijaan esityksessä lauletaan posthumanismin lauluja, eli haastetaan ihmiskeskeistä maailmankuvaa humoristisen kepeästi.

Ihmisten hallitseman ja kulttuurisesti määrittyneen Saimaan rinnalle nostetaan vesistön geologinen historia sekä rooli monien lajien kotina. Ihastuttavat esiintymiset tekevät niin saimaannorppa (**Pietu Wikström**) kuin jättikatkapariskuntakin (**Samuli Punkka** ja **Janna Räsänen**). Ihminen myös samaistetaan muunlajisiin kuvaamalla ihmistä luontodokumenttien tyyliin.

Vaikka paikkakuntarakkaus on vahvasti läsnä esityksessä, Saimaata ei tarkastella ainoastaan romantisoidun luontosuhteen vaan myös toimintamme epäkohtien kautta.

Kohtauksissa on hulvatonta komiikkaa ja oivaltavia havaintoja. Esimerkiksi soidintanssiaan villisti esittävät homo sapiensit (**Janna Räsänen** ja **Marketta Tikkanen**) onnistuvat ylilyövässä komiikassa.

Saimaannorpan lehdistötilaisuus taas on pistävän terävä ihmisiin suuntautuvassa kritiikissään. Kohtauksessa käytetään älykkäästi hyväksi lööppimedian tapaa keskittyä henkilökohtaisiin ja epäoleellisiin asioihin: norpan pariutumisen ja rentoutumisvinkkien tivaaminen näyttäytyy irvokkaana ihmisen aiheuttaman sukupuuton äärellä.

 Esitys pyrkii tuomaan myös muiden eliölajien näkökulmaa esille ja lavalla nähdään muun muassa hellyttävä jättikatkapariskunta (Samuli Punkka ja Janna Räsänen). Aki Loponen / Lappeenrannan kaupunki

Jari Rättyän säveltämä musiikki on mukaansatempaavaa. Lavan valtaa ilotteleva jammailu, kun esiintyjät muodostavat yhdessä musisoivan orkesterin. Musiikkinumeroissa nähdään esiintyjien ryhmätyöskentelyä parhaimmillaan.

Karismaattisuus, energisyys ja läsnäolo huokuvat esiintyjäjoukosta. **Antti Helmisen** näytävä valosuunnittelu täydentää musiikkinumeroita.

Esitys tarjoaa yksittäisiä hetkiä ja näkökulmia vesistön merkityksestä ja historiasta lavealla otteella. Havaintojen mittakaava ja aihe vaihtelee jääkaudesta vesistön saastumiseen, punk-kulttuuriin ja yksittäiseen hetkeen rantakalliolla. Tästä muodostuu viihdyttävä mutta häilyväinen kokonaisuus.

Aikanaan iltamilla oli merkittävä rooli sosiaalisena ja yhteisöllisenä tapahtumana. Myös *Ilta Saimaalla* huomioi tämän paitsi yhteisöllisen aiheen myös väliajalla tarjolla olevan osallistavan ohjelman sekä esiintyjien yleisöön luoman kontaktin kautta.

Jään kuitenkin pohtimaan, onko teoksen tuominen teatterin suurelle näyttämölle onnistunut ratkaisu. Esityksen on paikoitellen haastavaa kurottaa rampin yli ja tulla lähelle katsojiaan.

Lopuksi esitys jatkuu teatterin lämpiössä tanssien merkeissä kuin kunnon iltamien kuuluukin. Musiikin tahdissa keinuessa tuntuu, että esityksen henki pääsee parhaiten

Aikanaan iltamilla oli merkittävä rooli sosiaalisena ja yhteisöllisenä tapahtumana. Myös *Ilta Saimaalla* huomioi tämän paitsi yhteisöllisen aiheen myös väliajalla tarjolla olevan osallistavan ohjelman sekä esiintyjien yleisöön luoman kontaktin kautta.

Jään kuitenkin pohtimaan, onko teoksen tuominen teatterin suurelle näyttämölle onnistunut ratkaisu. Esityksen on paikoitellen haastavaa kurottaa rampin yli ja tulla lähelle katsojiaan.

Lopuksi esitys jatkuu teatterin lämpiössä tanssien merkeissä kuin kunnon iltamien kuuluukin. Musiikin tahdissa keinuessa tuntuu, että esityksen henki pääsee parhaiten edukseen nykyaikaisesta teatteritilasta vapauduttuaan.

Kiinnostavaa onkin, millaisia merkityksiä ja kokemuksia teos synnyttää kiertäessään työväentaloja myöhemmin keväällä.